

**การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**

**The Participation on the Information Resources Development for the Office of Academic Resources
and Information Technology of Rajabhat MahaSarakhm University**

สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี
Suchalak Thamduengsri

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วม 2) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วม 3) เพื่อศึกษาระดับปัญหาการมีส่วนร่วมและ 4) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในปีการศึกษา 2559 จำนวน 295 คนซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีสภาพการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ คือส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อประกอบการเรียนการสอน/การปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือ และทราบว่าสามารถแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศเข้าสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศได้ และส่วนใหญ่เคยแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศฯ โดยมีวิธีการกรอกแบบฟอร์มการแนะนำสั่งซื้อหนังสือ รวมถึงมีโอกาสในการแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศฯ จากการออกร้านหนังสือในงานสัปดาห์ห้องสมุด (Book Fair) ที่สำนักวิทยบริการฯ จัดขึ้น และส่วนมากแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือ/ตำรา รวมทั้งบุคลากรมีระดับการมีส่วนร่วมต่อการกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่มีระดับปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่พบมากที่สุดคือเมื่อแนะนำสั่งซื้อหนังสือไปแล้วไม่ทราบว่าหนังสือที่สั่งซื้อได้รับการคัดเลือกเข้าห้องสมุดหรือไม่เพราะไม่ได้รับการแจ้งข้อมูลจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งนี้ พบว่าบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อยากให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดหลากหลายช่องทางมากขึ้น เพื่อจะได้รับทราบการจัดกิจกรรมอย่างทั่วถึง

คำสำคัญ: ทรัพยากรสารสนเทศ, การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด, การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

Abstract

The current study aimed to 1) investigate current situation of participation, 2) level of participation, 3) level of participation difficulty, and 4) problems and recommendations in participation of personnel in information resource development of Office of Academic Resource and Information Technology, Rajabhat MahaSarakhm University. The samples were 295 personnel of RajabhatMahaSarakhm University, 2016 academic year, selected by stratified random sampling. The instrument used in data collection was a questionnaire. The data were analyzed by using percentage, mean score, and standard deviation.

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

The results of the study found that personnel of RajabhatMahaSarakhm University used service of Office of Academic and Information Technology had the main purpose was to use the service of information resource for teaching and working purposes. Majority of the used service was book service. Most personnel could recommend information services to the office. Moreover, the samples had experiences in recommending information service to the office thought the information service recommendation forms, and Book Fair held by the office. Most recommended books were textbooks. The result of the study also reported the level of participation in information technology resource development was found at the level of "high" and the participation level at the level of average with the uninformed information of the arrival of the books they recommended as the most found issue. In case of problems and recommendations, it was found that the personnel of RajabhatMahaSarakhm University suggested the Office of Academic and Information Technology to have more public relation activities related to books recommendation to the office in order to inform personnel in the university about the activities thoroughly.

Keywords : Information resources, Collection development, Information resources Development

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้บริการแก่นักศึกษาอาจารย์และเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมการเรียนรู้และการสอนและให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิตเมื่อเปรียบเทียบกับห้องสมุดประเภทอื่นห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเป็นห้องสมุดขนาดใหญ่มีทรัพยากรสารสนเทศหลากหลายประเภทและมีปริมาณมาก มีบุคลากรในสาขาวิชาชีพและเจ้าหน้าที่ให้บริการประเภทต่าง ๆ มีการจัดแบ่งฝ่ายงานที่ชัดเจนโดยมีบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดปฏิบัติงานในแต่ละฝ่าย เช่น ฝ่ายงานของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาได้แก่ฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ฝ่ายบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าและ ฝ่ายสื่อสื่อดิจิทัล เป็นต้น (รักษณาวรรณชูทอง, 2557: 7)

ห้องสมุดจึงมีใช้สถานที่ที่มีทรัพยากรสารสนเทศที่มีแค่หนังสือเท่านั้น หากแต่ยังมีทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบอื่น ๆ ที่สามารถให้ประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าแก่ผู้ใช้ได้ เช่น ฐานข้อมูลสำเร็จรูปต่าง ๆ ที่สืบค้นด้วยคอมพิวเตอร์ รวมทั้งให้บริการทรัพยากรสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ทั้งที่มีอยู่ในประเทศหรืออยู่ต่างประเทศโดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต วิศวกรรมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินงาน และห้องสมุดได้มีการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ และปรับปรุงการให้บริการเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ ห้องสมุดจึงจำเป็นต้องจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ อาทิ หนังสือ วารสาร สื่อสื่อดิจิทัล และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ตลอดจนดูแลให้ทรัพยากรเหล่านั้นมีความทันสมัย เพียงพอกับ

ความต้องการของผู้ใช้ (สุภาพร สมจิตต์, 2541: 2)

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นแหล่งการเรียนรู้แห่งหนึ่งที่มีพันธกิจในการจัดหา รวบรวมและเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่นักศึกษา บุคลากรในสถาบันและชุมชน โดยมีวิสัยทัศน์คือ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เป็นเลิศในการให้บริการพร้อมเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถตอบสนองความต้องการของมหาวิทยาลัยและชุมชนได้ (สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ, 2559: เว็บไซต์) โดยมีกลุ่มงานห้องสมุด ฝ่ายงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ

การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ เป็นกระบวนการในการรวบรวมสื่อประเภทต่าง ๆ ไว้เพื่อบริการโดยการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและความต้องการของผู้ใช้ (สุวิทย์ สุขอนันต์, 2545: 2)

การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทรัพยากรข้อมูลและข่าวสารที่ทันสมัยเพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้รวมทั้งสนับสนุนการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพทั้งการให้บริการและใช้บริการมากที่สุดห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรจัดหาและรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศที่มีการบันทึกในทุกรูปแบบให้ครบถ้วนตามความจำเป็นและอย่างต่อเนื่องดำเนินการจัดเก็บอย่างมีระบบเพื่อให้สามารถสืบค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ต้องมีหลักเกณฑ์การเพิ่มจำนวนทรัพยากรสารสนเทศอย่างมีระบบและต่อเนื่องให้สอดคล้องกับนโยบายเป้าหมายของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นและเข้าถึงสารสนเทศได้อย่าง

สะดวกและรวดเร็ว (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553)

การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเป็นงานหนึ่งของห้องสมุดซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้มีการวางแผนงานด้านทรัพยากรสารสนเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อการจัดหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ภายในงบประมาณที่มีอยู่ (ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ, 2552: 139) การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศครอบคลุมถึงการศึกษาผู้ใช้งาน จัดทำนโยบายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศการเลือกทรัพยากรสารสนเทศการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกและการประเมินทรัพยากรสารสนเทศดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพย่อมทำให้เกิดความพึงพอใจต่อผู้ใช้บริการและทำให้ผู้ใช้บริการตระหนักถึงความสำคัญของห้องสมุดและยังเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของงานบริการอีกด้วย (พิมพ์นิ ด่าสงค์, 2555: 2)

การคัดเลือกหนังสือเพื่อสั่งซื้อเข้าห้องสมุด เป็นส่วนหนึ่งของโครงการสัปดาห์ห้องสมุดของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นกิจกรรมหนึ่งที่นักศึกษาวิชาวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ทั้งจากการช่วยงานในการจัดโครงการและการแนะนำสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดด้วยตนเอง ทำให้ทราบว่าในปัจจุบันทรัพยากรสารสนเทศที่มีให้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามยังไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชาเนื่องจากมีการเปิดสอนหลักสูตรสาขาใหม่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีในห้องสมุดยังไม่ตรงตามต้องการของอาจารย์และนักศึกษาซึ่งสาเหตุอาจจะมาจากกลุ่มผู้ใช้ไม่ได้คัดเลือกหนังสือที่ตนเองสนใจ หรือมีผู้ใช้บริการเพียงบางกลุ่มที่มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด เป็นต้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศตลอดจนการให้บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอันจะส่งผลให้ฝ่ายงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและ

เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

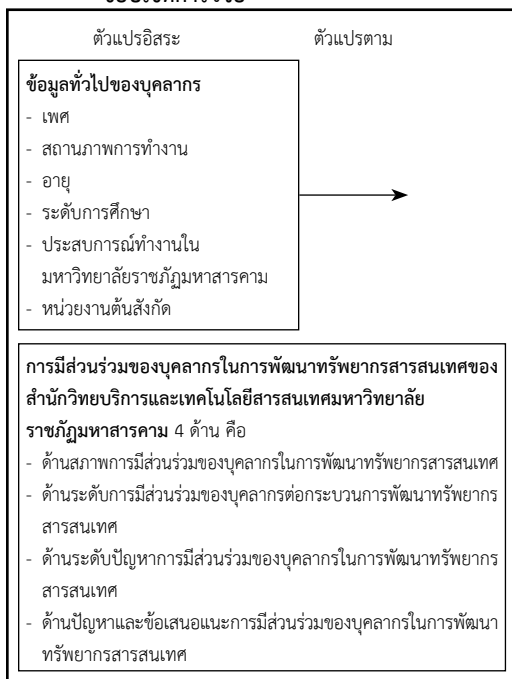
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในปีการศึกษา 2559

2. ขอบเขตด้านเวลา ได้แก่ ปีการศึกษา 2559

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1 ตัวแปรอิสระเป็นข้อมูลทั่วไปของบุคลากร ได้แก่ เพศ สถานภาพการทำงาน (บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน) อายุระดับการศึกษาประสบการณ์การทำงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และหน่วยงานต้นสังกัด (คณะ/หน่วยงาน)

3.2 ตัวแปรตามได้แก่ การมีส่วนร่วมของบุคลากร

ในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 4 ด้าน คือ ด้านสภาพการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ด้านระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ด้านระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศและด้านปัญหา และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนในปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,129 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในปีการศึกษา 2559 จำนวน 295 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamané ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และคำนวณตามสัดส่วนของขนาดหน่วยงานที่สังกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งเครื่องมือที่ใช้การวิจัยในครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพคือ

1.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหากรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย

1.2 นำแบบสอบถามที่พัฒนาแล้วเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องภาพรวมและความครบถ้วนของเนื้อหาและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถาม

1.3 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) และนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of item objective congruence) พร้อมกับแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์

2. จากนั้นดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองระหว่างเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2559 โดยได้แบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 255 ฉบับจาก 295 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 86.44

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามแล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วนำมาวิเคราะห์และสรุปผล

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม เรื่องการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามจำนวน 5 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 4 ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.9 มีสถานภาพเป็นบุคลากรสายวิชาการมากกว่าบุคลากรสายสนับสนุน อีกทั้ง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี รองลงมาคืออายุระหว่าง 36-40 ปี และ 31-35 ปี มีจำนวนเท่ากัน และมีอายุระหว่าง 20-25 ปีเป็นกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุด รวมถึงมีระดับการศึกษาปริญญาโทมากที่สุด รองลงมาคือมีระดับการศึกษาปริญญาตรี นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นระยะเวลา 5-10 ปี รองลงมาคือ 11-15 ปี และมีประสบการณ์การทำงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 20 ปี เป็นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุด และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ สังกัดหน่วยงานอื่น ๆ ที่ไม่ใช่คณะมากที่สุด เช่น สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศสำนักบริการวิชาการ สำนักงานอธิการบดี สำนักวิเทศสัมพันธ์ เป็นต้น รองลงมาคือคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะครุศาสตร์ และสังกัดคณะเทคโนโลยีการเกษตรและคณะนิติศาสตร์ มีจำนวนน้อยที่สุด

2. สภาพการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบว่า สามารถแนะนำสิ่งซื้อทรัพยากร

สารสนเทศเข้าสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศได้ รวมทั้งส่วนใหญ่เคยแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศเข้าสำนักวิทยบริการ ฯ ซึ่งมีวิธีการแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศเข้าสำนักวิทยบริการ ฯ โดยการกรอกแบบฟอร์มการแนะนำสั่งซื้อหนังสือและส่วนใหญ่มีโอกาสนในการแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศเข้าสำนักวิทยบริการ ฯ จากการออกร้านหนังสือในงานสัปดาห์ห้องสมุด (Book Fair) ที่สำนักวิทยบริการฯ จัดขึ้น และยังพบอีกว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือ/ตำรา

3. ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรต่อกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งในประเด็นเกี่ยวกับสำนักวิทยบริการ ฯ จัดให้มีการออกร้านหนังสือเพื่อคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด มีการประชาสัมพันธ์การออกร้านหนังสือเพื่อคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด จัดให้บุคลากรสามารถแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศผ่านเว็บไซต์ของสำนักวิทยบริการได้ สำนักวิทยบริการ มีการสำรวจความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ มีการชี้แจงขั้นตอนการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุด และมีการชี้แจงหลักเกณฑ์และนโยบายการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุดตามลำดับ

4. ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น โดยมีปัญหาที่อยู่ในระดับสูงสุดคือไม่ทราบว่ามีภาระงานแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศกลับไปยังผู้แนะนำ รองลงมาคือไม่ทราบถึงกระบวนการในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทราบถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรยังไม่ทั่วถึง ไม่ทราบว่าสำนักวิทยบริการฯ ต้องการให้แนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาใดบ้าง ไม่ทราบถึงระยะเวลาในการดำเนินการสั่งซื้อจนถึงออกให้บริการ ช่องทางในการแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศไม่หลากหลาย ทรัพยากรสารสนเทศที่นำมาให้แนะนำสั่งซื้อในงานสัปดาห์ห้องสมุดไม่ทันสมัย ทรัพยากรสารสนเทศที่นำมาให้แนะนำสั่งซื้อในงานสัปดาห์ห้องสมุดไม่ตรงกับความต้องการ ไม่ทราบว่าสามารถแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศประเภทใดได้บ้างและไม่ทราบว่าตนสามารถแนะนำสั่งซื้อทรัพยากร

สารสนเทศเพื่อให้บริการในสำนักวิทยบริการฯได้ ตามลำดับ

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาคือเมื่อแนะนำสั่งซื้อหนังสือไปแล้ว ไม่ทราบว่าหนังสือที่สั่งซื้อได้รับการคัดเลือกเข้าห้องสมุดหรือไม่ เพราะไม่ได้รับการแจ้งข้อมูลจากสำนักวิทยบริการ

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อประกอบการเรียนการสอน/การปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาคือเพื่อประกอบการทำผลงานทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของรักษณาวรรณ ชูทอง (2557: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อผลิตผลงานทางวิชาการ อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Chu (1997: Abstract) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ พบว่าอาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเพื่อการสอนของตนเอง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือ และทราบว่าสามารถแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศเข้าสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศได้ มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ไม่ทราบ รวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศเข้าสำนักวิทยบริการ ฯ โดยมีวิธีการแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศ คือการกรอกแบบฟอร์มการแนะนำสั่งซื้อหนังสือซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของประเชิญ ฤกษ์อรุณ (2554: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้มีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศโดยการกรอกแบบฟอร์มเสนอแนะรายชื่อหนังสือ 1 ครั้งต่อปี ซึ่งทรัพยากรสารสนเทศที่มีการเสนอแนะมากที่สุดคือ หนังสือทางการแพทย์นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีโอกาสนในการแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศเข้าสำนักวิทยบริการ ฯ จากการออกร้านหนังสือในงานสัปดาห์ห้องสมุด (Book Fair) ที่สำนักวิทยบริการฯ จัดขึ้น และส่วนมากแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือ/ตำรา ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของรักษณาวรรณ ชูทอง (2557:บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทย

บริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่าประเภทของทรัพยากรสารสนเทศที่บุคลากรสั่งซื้อมากที่สุดคือหนังสืออีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Kuo (2000: Abstract) ได้ศึกษาเรื่องการเลือกหนังสือของคณาจารย์ที่มหาวิทยาลัยคีน (Kean University) พบว่า คณาจารย์เลือกหนังสือสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด

2. ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรต่อกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากในขณะที่การวิจัยของรักขณาวรรณ ชูทอง (2557: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามกลับพบว่าอาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมต่อกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในระดับปานกลาง ซึ่งมีความแตกต่างกับสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยสำนักวิทยบริการฯ มีการประชาสัมพันธ์การออกร้านหนังสือเพื่อคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด รวมทั้งบุคลากรสามารถแนะนำสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศผ่านเว็บไซต์ของสำนักวิทยบริการฯ ได้ รวมถึงมีการสำรวจความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศก่อนจัดหาเข้าห้องสมุด เพื่อให้ได้ทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ มีการชี้แจงขั้นตอนการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุด รวมไปถึงการชี้แจงหลักเกณฑ์และนโยบายการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุดให้บุคลากรได้รับทราบ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมจิต รัตนสวนจิก (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของ ผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยพบว่า อาจารย์และนิสิตมีความต้องการการมีส่วนร่วมในการสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศเข้าสำนักวิทยบริการ เพราะทรัพยากรสารสนเทศมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้า การสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ให้ความสะดวกรวดเร็วและทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

3. ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของประเชษฐ์ ฤกษ์อรุณ (2554:

บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพที่พบว่า ผู้ใช้ประสบปัญหาในระดับปานกลางซึ่งส่งผลให้ผู้แนะนำไม่ทราบว่ามีหนังสือให้บริการที่ห้องสมุดแล้ว ผู้แนะนำเกิดการรอคอยที่จะใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่แนะนำ รวมไปถึงบุคลากรไม่ทราบถึงขั้นตอนหรือกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศตั้งแต่การจัดทำนโยบายจนถึงการนำทรัพยากรสารสนเทศออกให้บริการ

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาคือเมื่อแนะนำสั่งซื้อหนังสือไปแล้ว ไม่ทราบว่าหนังสือที่สั่งซื้อได้รับการคัดเลือกเข้าห้องสมุดหรือไม่ เพราะไม่ได้รับการแจ้งข้อมูลจากสำนักวิทยบริการ อีกทั้งยังพบข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือ บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ต้องการให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดที่หลากหลายช่องทางมากขึ้น จะได้มีส่วนร่วมในกระบวนการการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศอย่างทั่วถึง

จากผลการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยเห็นควรว่าสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้บุคลากรได้รับทราบอย่างทั่วถึง มีการแจ้งผลการแนะนำสั่งซื้อหนังสือกลับไปยังผู้แนะนำด้วยวิธีการที่หลากหลายช่องทาง เช่น โทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือ สื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เช่น เพจบุ๊กไลนเป็นต้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อจะได้วางแผนในการสั่งซื้อ/จัดหาหนังสือและทรัพยากรประเภทอื่น ๆ ให้ตรงกับความต้องการ

เอกสารอ้างอิง

- ประเชษฐ์ ฤกษ์อรุณ. (2554). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประยงค์รี พัฒนกิจจารุณ. (2552). กระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศหน่วยที่ 4. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิมพ์นิ ค่ำสงค์. (2555). การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- รักษณาวรรณ ชูทอง...[และคนอื่น ๆ]. (2557) **การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต**. กรุงเทพฯ : สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สมจิตร์ รตนสวนจิกร. (2549). **การมีส่วนร่วมในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. (2553). **การศึกษาวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในยุคการเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพฯ : สมาคม.
- สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (2559). ค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2560. จาก http://arcm.rmu.ac.th/arit2/?page_id=440.
- สุภาพร สมจิตต์. (2541). **การพัฒนาทรัพยากรของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะแหล่งอ้างอิงที่มีการเผยแพร่ทั้งบนสื่อประเภทกระดาษและอิเล็กทรอนิกส์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวดี สุขอนันต์. (2545). **ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบการปฏิบัติงานและนโยบายการสั่งซื้อของฝ่ายพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง**. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Chu, F. T. (1997). **Librarian-Faculty Relations in Collection Development**. Retrieved June20,2016,from http://vnweb.hwwilsonweb.com/hww/shared/shared_main.jhtml?_requestid=31526
- Kuo, Hui-Min. (2000). **Surveying Faculty Book Selection in a Comprehensive UniversityLibrary**. Retrieved July 16, 2016, from <http://www.emeraldinsight.com/doi/abs/10.1108/01604950010371364>